

Θα είναι «διεθνείς» οι εκλογές

Του ΔΗΜΗΤΡΗ Α. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η προεκλογική εκστρατεία αναπόφευκτα επικεντρώνεται σε εσωτερικά, πολιτικο-οικονομικά, ζητήματα. Οι εκλογές σπανίως είναι προσανατολισμένες σε άλλα, μη εσωτερικά, ζητήματα. Ωστόσο η αλληλεπίδραση διεθνών και εγχώριων εξελίξεων είναι προφανής και συνεχής. Ετσι, η ατζέντα όλων των εκλογών είναι μείγμα εγχώριων και διεθνών ζητημάτων, με τα πρώτα να υπερτερούν συνήθως των δεύτερων. Με βάση αυτό το κριτήριο, στην Ελλάδα, οι εκλογές του Ιανουαρίου και του Σεπτεμβρίου 2015, όταν η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) προς την Ελλάδα ήταν το επίδοκο αντικείμενο του κομματικού ανταγωνισμού, ήταν περισσότερο «διεθνείς» από ό,τι οι μεταγενέστερες εκλογές του 2019 και του 2023.

Οι επόμενες εκλογές, όποτε και αν γίνουν έως τη λήξη της τετραετίας, μπορεί επίσης να είναι περισσότερο «διεθνείς» από ό,τι οι αμέσως προηγούμενες. Και τούτο παρότι έρευνες κοινής γνώμης μονότονα αναδεικνύουν ως κύρια τα εγχώρια προβλήματα του πληθωρισμού και των ανισοτήτων και παρότι η κυβέρνηση και αντιπολίτευση επίσης δίνουν έμφαση σε εγχώρια ζητήματα. Η πρώτη τονίζει την πολιτική σταθερότητα και τα οικονομικά επιτεύγματα, ενώ η δεύτερη υπογραμμίζει αποπήματα ως προς το κράτος δικαίου και τη διαφάνεια. Και όμως τα διακυβεύματα των ερχόμενων εκλογών μπορεί να είναι περισσότερο διεθνή από εκείνα των αμέσως προγενέστερων εκλογών. Προς το παρόν, τα κόμματα δεν δίνουν σημασία σε διεθνή ζητήματα, ενώ θα έπρεπε, για εγχώριους λόγους, να πάρουν θέση σε αυτά.

Είναι τουλάχιστον πέντε οι λόγοι που θα έπρεπε τα κόμματα, ιδιαίτερα τα νεοσύστατα, να ξεδιπλώσουν τις σχετικές πολιτικές επιλογές τους. Πρώτον, η Ελλάδα είναι μία από τις λίγες χώρες της Ε.Ε. που βρίσκονται γεωγραφικά τόσο κοντά σε τόσο πολλά, ταυτόχρονα ανοικτά, πολεμικά μέτωπα, όπως το Ουκρανικό, το Παλαιστινιακό και το μέτωπο του πολέμου μεταξύ αφενός ΗΠΑ - Ισραήλ και αφετέρου Ιράν. Τι θα κάνει, ως προς αυτά τα ζητήματα, κάθε ένα

Τα κόμματα, ιδιαίτερα τα νεοσύστατα, θα έπρεπε να πάρουν θέση σε θέματα όπως τα ανοικτά πολεμικά μέτωπα και οι επιπτώσεις τους, η εξελισσόμενη διπλή διεύρυνση της Ε.Ε., η επικείμενη ελληνική προεδρία της Ένωσης κ.ά.

από τα ελληνικά κόμματα αν κληθεί να κυβερνήσει ή, έστω, να συνδιαμορφώσει τη στάση της χώρας από τα έδρανα της αντιπολίτευσης;

Δεύτερον, η ένταση με το Ιράν, αν όχι ο πόλεμος των ΗΠΑ και του Ισραήλ κατά του Ιράν, μπορεί να συνεχιστεί και μετά την παρέλευση των 60 ημερών, διάστημα που προβλέπεται στο «Μνημόνιο Κατανόησης» των 14 σημείων το οποίο ΗΠΑ και Ιράν μόλις συνυπέγραψαν. Αν έπειτα από 60 ημέρες κλείσουν πάλι τα Στενά του Ορμούζ, οι τιμές του πετρελαίου θα μείνουν

υψηλές επηρεάζοντας και τους Έλληνες καταναλωτές (καύσιμα, μεταφορές κ.ά.).

Τρίτον, μόλις πριν από δέκα ημέρες, η Ε.Ε. ανακοίνωσε την έναρξη του πρώτου γύρου ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Ουκρανία και τη Μολδαβία, ενώ την περασμένη Τετάρτη (16/6/2026) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αδιολόγησε θετικά την πρόοδο της ενταξιακής πορείας των υποψήφιων χωρών-μελών των Δυτικών Βαλκανίων. Μαυροβούνιο και Αλβανία έλαβαν τις περισσότερες θετικές ψήφους για την πρόδο τους. Η Ελλάδα υπήρξε μια από τις περισσότερο υποστηρικτικές προς την Ουκρανία –και άρα αντιρωσικές– χώρες μετά τη ρωσική εισβολή του 2022, ενώ υποστηρίζει σθεναρά την ένταξη των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στην Ε.Ε. Η υποστήριξη προς την Ουκρανία είναι σωστή διπλωματική επιλογή και ηθικό καθήκον της χώρας μας, αλλά έχει και διάφορα είδη κόστους, τόσο οικονομικού όσο και διπλωματικού. Σωστό μέχρι στιγμής έχει φανεί να υποστούμε το κόστος. Ωστόσο, δεν θα έπρεπε να δηλωθούν οι προθέσεις των κομμάτων επί αυτού, δηλαδή οι προθέσεις όχι μόνο της «ανεκτικής» προς τη ρωσική επιθετικότητα Ελληνικής Λύσης αλλά και των υπόλοιπων κομμάτων, ιδίως των καινούργιων; Από την άλλη μεριά, η υποστήριξη εκ μέρους των ελληνικών κομμάτων της ευρωπαϊκής προοπτικής υποψήφιων χωρών-μελών, όπως η Αλβανία, δεν μπορεί να είναι ανεξάρτητη από τις εξελίξεις. Η υποστήριξη τους, άραγε, θα μείνει ανεπηρέαστη από λαθροχειρίες των αλβανικών αρχών στην ακίνητη περιουσία Αλβανών πολιτών και από τις

τρέχουσες μαζικές διαδηλώσεις κατά των διεφθαρμένων αλβανικών πολιτικών ελίτ;

Τέταρτον, η Ελλάδα θα αναλάβει την προεδρία της Ε.Ε. το δεύτερο εξάμηνο του 2027, δηλαδή μετά τις εκλογές, αλλά οι ψηφοφόροι δεν ξέρουν κάτι για τις σχετικές με αυτό προτεραιότητες των κομμάτων.

Τέλος, πάλι λόγω της γεωγραφικής θέσης της χώρας μας, άλλοι εξωτερικοί δρώντες, όπως η Κίνα και η Ρωσία, έχουν βλέψεις στην Ελλάδα και γύρω από αυτήν. Για τους λόγους αυτούς, θέλουμε δεν θέλουμε, αυτές οι εκλογές θα είναι πιο «διεθνείς» από τις αμέσως προηγούμενες.

Ενώ τα κόμματα δεν φαίνεται να έχουν επεξεργασμένες θέσεις για τα παραπάνω ζητήματα, ελληνικά ιδρύματα έχουν. Μεταξύ άλλων, το Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων του Παντείου, το Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων (ΙΔΟΣ), οι ερευνητές του έργου GEO-POWER του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και το **EALAMEPI**, παράγουν νέα γνώση για τα διεθνή ζητήματα που φαίνονται περιφερειακά προς την τρέχουσα εγχώρια πολιτική διαμάχη, ενώ έχουν επιπτώσεις που την επηρεάζουν βαθύτατα. Υπάρχει δηλαδή ευκαιρία για ανταλλαγή τεκμηριωμένων προεκλογικών επιχειρημάτων γύρω από ζητήματα που μοιάζουν ξένα, αλλά τελικά είναι εντόνως εγχώρια.

Ο κ. Δημήτρης Α. Σωτηρόπουλος είναι καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ και πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Πολιτικής Επιστήμης.